

Sygn. akt II AKa 65/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA – Małgorzata Janicz (spr.)

Sędziowie: SA – Ewa Jethon

SO (del.) – Sławomir Machnio

Protokolant: st. sekr. sąd. Małgorzata Reingruber

przy udziale oskarżyciela subsydiarnego R. W.

po rozpoznaniu w dniu 21 września 2021 r.,

sprawy:

1. R. O., s. R. i K. z d. D., ur. (...) w W.;

oskarżonego o czyny z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.; z art. 233 § 1 k.k. oraz z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.;

2. M. S., c. W. i A. z d. G., ur. (...) w W.

oskarżonej o czyn z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.;

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela subsydiarnego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 8 października 2020 r. sygn. akt XVIII K 81/20

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. ustala, że koszty procesu w postępowaniu odwoławczym ponosi oskarżyciel subsydiarny R. W.;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokat R. P. - Kancelaria Adwokacka w W., kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych w tym 23% VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonym z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 65/21

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 8 października 2020 r.,
sygn. akt XVIII K 81/20

Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

pełnomocnik oskarżyciela substydianego

oskarżyciel prywatny

obrońcy oskarżonych

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w części

w całości

#

co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<i>1.3.2. Podniesione zarzuty</i>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów	
---	---------------	--

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

<u>2.1.1. Fakty uznane za udowodnione</u>				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	
<u>2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</u>				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	

2.2. Ocena dowodów

<u>2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</u>	
--	--

Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu.

<u>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</u>		
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu.

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzuty	
	<p>- obrazy przepisów postępowania mające wpływ na treść wyroku, a mianowicie:</p> <p>1. art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodu w postaci:</p> <p>a. zeznań R. W. jako niewiarygodne które to zeznania były spójne i polegające na prawdzie w szczególności w zakresie okoliczności w jakich miało dojść do sporządzenia spornego dokumentu oraz jego możliwości zarobkowych i źródeł finansowania zakupu mieszkań zarówno tego w którym obecnie zamieszkuje jak i mieszkania dla córek i ponadto ocenę tych zeznań jako niewiarygodny w sytuacji gdy R. W. złożył spójne i</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p>X niezasadne (1-2)</p>

logiczne zeznania potwierdzone pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym;

b. zeznań świadka M. W., która w sposób wyczerpujący i zgodny ze swoją wiedzą wskazała na okoliczności w jakich mogło dojść do sporządzenia dokumentu „zobowiązania” będącego przedmiotem niniejszego postępowania oraz na temat sytuacji majątkowej jej i R. W. która była na tyle dobra, że mogli sobie pozwolić na zakup trzech mieszkań bez konieczności zaciągania pożyczek w spółce;

c. zeznań świadków K. K. (2) i J. W., które zgodnie ze swoją wiedzą wskazały na dobrą sytuację majątkową rodziców oraz na znane im źródła finansowania zakupu mieszkań dla nich;

d. zeznań świadka K. D., który wskazał że R. O. poszukiwał dokumentu „zobowiązania” będącego przedmiotem niniejszego postępowania co stanowi dowód tego w jakich okolicznościach mógł powstać ten dokument;

e. wyjaśnień oskarżonych R. O. i M. S. jako wiarygodnych w sytuacji gdy oskarżeni jako zainteresowani korzystnym dla nich rozstrzygnięciem sprawy mogli kreować rzeczywistość korzystnie dla siebie;

f. uznanie, że R. W. i M. W. musieli korzystać ze środków pożyczonych ze spółki w celu zakupu mieszkań w sytuacji gdy posiadali oni wystarczające oszczędności i dochody pozwalające na zakup mieszkań zarówno dla siebie jak i dla córek bez konieczności zaciągania zobowiązań w spółce;

g. zupełne pominięcie wyglądu i formy dokumentu „zobowiązanie” który to dokument stanowił odcięty kawałek kartki A4 i w takiej formie R. W. z całą pewnością nie podpisałby zobowiązania na tak znaczną kwotę zwłaszcza bez uzgodnienia z M. W. oraz bez jej akceptacji oraz faktu małej czcionki, którą zostało napisane zobowiązanie aby cała jego treść zmieściła się na miejscu pozostałym na kartce;

h. uznanie, że jest mało prawdopodobne, że dokument „zobowiązanie” mógł powstać w okolicznościach przedstawionych przez oskarżyciela subsydiarnego R. W. w sytuacji gdy R. W. przedstawił, że podpisywał dokumenty w taki sposób, że nad podpisem znajdowało się wolne miejsce co umożliwiało dopisanie treści do dokumentu (na okoliczność czego kopia dokumentu w załączeniu), dokumentem takim były ekspertyzy lub opracowania techniczne do projektów powykonawczych na ich pierwszych stronach

i. zupełne pominięcie przez Sąd I Instancji braku istnienia zobowiązania oraz zupełny brak analizy prawnej w zakresie istnienia umowy pożyczki jaka miała być zawarta pomiędzy R. W. a spółką (...) lub pomiędzy R. W. a R. O.

a w konsekwencji naruszenia ww. przepisów postępowania, zarzucam także:

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na treść wyroku, polegający na bezpodstawnym przyjęciu przez Sąd I instancji, że oskarżeni nie dopuścili się popełnienia zarzucanych im czynów w sytuacji gdy ze zgromadzonego

	w sprawie materiału dowodowego wynika, że czynów tych dopuścili się.	
Zwięźle o powodach uznania zarzutów za zasadne lub niezasadne.		
<p>Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :</p> <p>Zarzuty sformułowane przez pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego w złożonej apelacji okazały się niezasadne, wobec czego i wnioski o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji nie mógł być uwzględniony.</p> <p>Zarzuty obrały przepisów prawa procesowego w szczególności art. 7 i 410 kpk dotyczące błędnej zdaniem skarżącego oceny zeznań R. W., M. W., K. K. (2) oraz J. W. są niezasadne. Także nie są zasadne zarzuty dotyczące błędnej oceny wyjaśnień oskarżonego. W pierwszej kolejności podnieść należy, iż trafne jest wskazanie i ustalenie Sądu I instancji, że pomiędzy stronami istnieje konflikt, co niewątpliwie przekłada się na stopień obiektywizmu depozycji obu stron. W tym kontekście zauważyć należy, iż wzajemne rozliczenia współników rzadko miały sformalizowany charakter, często nie były dostatecznie precyzyjne, często wreszcie miały charakter gotówkowy. Z tego też powodu należy podzielić w całości rozważania Sądu I instancji dotyczące oceny wyjaśnień R. O. i zeznań R. W.. Bez wątplenia na oskarżycielu spoczywa ciężar dowodu i to do obowiązków oskarżyciela należy</p>		

wykazanie prawdziwości stawianych wniesionym prywatnym aktem oskarżenia zarzutów. Trafna jest w tym kontekście ocena Sądu Okręgowego, iż brak jest dowodów obiektywnych, innych niż depozycje oskarżyciela, na sfalszowanie zobowiązania z 27 X 2010r. Tego przekonania sądu nie podważają skutecznie dokumenty załączone przez oskarżyciela substydarnego do apelacji.

Niewątpliwie dowodami o charakterze niemal rozstrzygającym są opinie z zakresu badań pisma ręcznego i technicznego dokumentów. Z opinii wynika, iż podpis oskarżyciela na przedmiotowym dokumencie jest jego autentycznym podpisem. Oskarżyciel nie przedstawił, także na etapie postępowania apelacyjnego, takich przykładowych dokumentów, które charakteryzowałyby się tak znacznym odstępem z wolną przestrzenią między tekstem a podpisem, który podpisany „in blanco” mógłby stanowić podstawę do stworzenia na nim, czy też umieszczenia dalszej części tekstu odnośnie przyjęcia zobowiązania, czy też mówiąc prościej zaciągnięcia długu. Kryteriów takich z całą pewnością nie spełnia dokument zatytułowany „Ekspertyza nt. szczelności opraw (...) produkcji firmy (...)”. Skoro brak podstaw dowodowych do kwestionowania prawdziwości, czy też autentyczności przedmiotowego dokumentu, to słusznie zauważa sąd meriti, iż brak podstaw do przypisania oskarżonemu winy w zakresie złożenia fałszywych zeznań i następnie posłużenia się owym „sfalszowanym” poprzez jego przerobienie dokumentem.

Podzielić także należy szczegółową ocenę sądu I instancji dotyczącą weryfikacji twierdzeń oskarżyciela, czy w ogóle mogło dojść do zobowiązania dotyczącego kwoty 260 000 zł. W tym kontekście niezasadne są zarzuty dotyczące nieuwzględnienia treści depozycji świadków M. W., K. W. i J. W., czy też błędnej ich oceny. Analiza sytuacji materialnej R. W. i jego rodziny wskazuje, iż ogół dochodów, nawet przy uwzględnieniu PIT-u za 1998 rok, oraz prawdopodobnych wydatków, nie wykluczają możliwości czy też konieczności wzięcia pożyczki na sfinansowanie zakupu i wyposażenia 3 mieszkań. Słusznie zauważa też Sąd Okręgowy, iż szereg dokumentów przedstawionych przez oskarżyciela subsydiarnego pochodzi z okresu późniejszego niż zakup przedmiotowych nieruchomości, co oznacza, że nie mogły być one wykorzystane do ich zakupu. Pamiętać należy, że mowa jest o zaledwie 3 letnim okresie, nie zaś procesie wymagającym długoletniego finansowania. W tym kontekście uznać należy także, iż zeznania świadka K. D., wskazujące na poszukiwanie przez R. O. dokumentu „zobowiązania” nie potwierdza tezy stawianej w apelacji. Podzielić należy tu rozważania Sądu Okręgowego z pkt 1.2.1 pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia dotyczące oceny zeznań tego świadka. Reasumując trafna jest konstatacja sądu I instancji, iż brak jest w sprawie niniejszej dowodów na to, że zobowiązanie z 27 X 2010 r zostało przerobione, a co za tym idzie brak podstaw do uznania, iż oskarżeni dopuścili się dokonania zarzucanych im czynów, właściwą wobec tego

<p>podstawą uniewinnienia jest zatem art. 17 par 1 pkt 1 kpk.</p>		
<p>Wnioski</p>		
<p>- o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie jako Sądowi I Instancji.</p> <p>- o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kopii dokumentu zawierającego podpis R. W. i miejsce nad nim umożliwiające dodrukowanie treści wraz z całą ekspertyzą na okoliczność możliwości powstania dokumentu w sposób przedstawiony przez R. W. 2. protokołu mediacji z dnia 16 lutego 2018 r. na okoliczność braku zobowiązania R. W. względem spółki (...) s.c. 3. potwierdzenia przelewów na okoliczność źródeł finansowania zakupu mieszkań córek R. W. 4. zaświadczenia ze spółdzielni z dnia 23 czerwca 2020 r. na okoliczność kwoty za jaką kupione zostały mieszkania córek R. W. 5. informacji o stanie konta teściowej R. W. na okoliczność źródeł dochodów R. i M. W. 6. wydruk z banku odnośnie blokady środków na okoliczność środków zgromadzonych na koncie R. W. w 1998 r. 7. przelewu na rzecz H. S. na okoliczność płatności przez spółkę (...) s.c. na rzecz nieruchomości R. O. 8. bankowych dowodów wpłaty na okoliczność zapłaty przez R. W. 	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p>X niezasadny (co do uchylenia wyroku)</p>	

<p>podatków na rzecz R. O., K. O. i M. S..</p> <p>9. potwierdzeń przelewów za mieszkania R. W. i R. O. na okoliczność zakupu mieszkań przez obu wspólników oraz podobnych kwot wypłacanych z zysków spółki na poczet tych mieszkań.</p> <p>10. potwierdzenia przelewów za sprzęty i wyposażenie mieszkań przy ul. (...) należących do R. W. i R. O. na okoliczność równomiernego dokonywania zakupów na rzecz obu wspólników ze środków spółki</p>	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny lub niezasadny.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
Wskazać wszystkie okoliczności, które sąd uwzględnił z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k.).	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności.	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
<i>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
<u>1</u>	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy.	

<u>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany.	

<u>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
<u>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</u>	
	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia.	
	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia.	
	Konieczność umorzenia postępowania # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia.	
4.	Konieczność warunkowego umorzenia postępowania # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i warunkowego umorzenia ze wskazaniem podstawy prawnej warunkowego umorzenia postępowania.	

5.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia.		
<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>		
<u>5.4. Inne rozstrzygnięcia z wyroku</u>		
Lp.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
6. Koszty Procesu		

Wskazać oskarżonego.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Ponosi oskarżyciel subsydiarny R. W..

7. PODPIS
Małgorzata Janicz Ewa Jethon Sławomir Machnio

<u>1.3 Granice zaskarżenia</u>		
Wpisać kolejny numer załącznika 1		
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego	

Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 8 października 2020 r., sygn. akt XVIII K 81/20	
<u>1.3.1 Kierunek i zakres zaskarżenia</u>		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<u>1.3.2 Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	

#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
<u>1.4. Wnioski</u>			
#	uchylenie	#	zmiana